

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 13 de novembre de 2024

Catequesi. L'Esperit i l'Esposa. L'Esperit Sant guia el poble de Déu a l'encontre amb Jesús, la nostra esperança. 13. «Una carta escrita amb l'Esperit del Déu viu: Maria i l'Esperit Sant»

[El següent text també incorpora parts no llegides que es consideren pronunciades]

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Entre els diversos mitjans amb què l'Esperit Sant porta a terme la seva obra de santificació en l'Església —Paraula de Déu, sagraments, pregària— n'hi ha un d'especial, i és la pietat mariana. En la tradició catòlica hi ha aquest lema, aquesta dita: «Ad Iesum per Mariam», és a dir 'A Jesús per Maria'. La Mare de Déu ens mostra Jesús. Ella ens obre les portes, sempre! La Mare de Déu és la mare que ens porta de la mà cap a Jesús. La Mare de Déu mai no s'assenyala a ella mateixa, la Mare de Déu assenyala Jesús. I això és la pietat mariana: a Jesús a través de les mans de la Mare de Déu.

Sant Pau defineix la comunitat cristiana com una «carta que ve de Crist i que ens ha estat confiada». «No ha estat escrita amb tinta, sinó amb l'Esperit del Déu viu, i no en taules de pedra, sinó en taules de carn, en els nostres cors» (2Co 3,3). Maria, com a primera deixeble i figura de l'Església, és igualment una carta escrita per l'Esperit del Déu viu. Precisament per això, «tothom la pot conèixer i la pot llegir» (2Co 3,2), fins i tot aquells que no saben llegir llibres de teologia, aquells «petits» als quals Jesús diu que se'ls revelen els misteris del Regne, amagat als savis (cf. Mt 11,25).

En dir el seu «sí» —quan Maria va acceptar i va dir a l'àngel: «sí, que es faci la voluntat del Senyor» i accepta ser la mare de Jesús— és com si Maria digués a Déu: «Soc aquí, soc una tauleta per a escriure: que l'Escriptor hi escrigui el que vulgui, que faci el que vulgui amb mi el Senyor de totes les coses.»¹ En aquella època, la gent acostumava a escriure en tauletes encerades; avui diríem que Maria s'ofereix com una pàgina en blanc en la qual el Senyor hi pot escriure el que vulgui. El «sí» de Maria a l'àngel —com ho va escriure un exegeta conegut— representa «el punt culminant de qualsevol comportament religiós davant Déu, ja que ella expressa, de la manera més elevada, la disponibilitat passiva combinada amb la disponibilitat activa, el buit més profund que acompanya a la plenitud més gran.»²

Heus aquí, doncs, com la Mare de Déu és un instrument de l'Esperit Sant en la seva obra de santificació. Enmig de la interminable profusió de paraules dites i escrites sobre Déu, l'Església i la santedat (que molt pocs o ningú no són capaços de llegir i comprendre en la seva totalitat), ella suggereix només dues paraules que tots, fins i tot els més senzills, poden pronunciar en qualsevol ocasió: «Soc aquí» i «*fiat*». Maria és qui va dir «sí» al Senyor, i amb el seu exemple i la seva intercessió ens anima a donar-li també el nostre «sí» cada vegada que ens trobem davant una obediència per fer o una prova per superar.

¹ Comentari al Evangelio de Lucas, fragm. 18 (GCS 49, p. 227).

² H. SCHÜRMAN, *Das Lukasevangelium*, Friburg a Br. 1968: trad. ital. Brescia 1983, 154.

En totes les èpoques de la seva història, però especialment en aquest moment, l'Església es troba en la mateixa situació en què estava la comunitat cristiana després de l'Ascensió de Jesús al cel. Ha de predicar l'Evangelí a totes les nacions, però està esperant la potència de dalt per a poder fer-ho. I no oblidem que, en aquell moment, com llegim en els Fets dels Apòstols, els deixebles estaven units amb «Maria, la mare de Jesús» (Ac 1,14).

És cert que també hi havia altres dones amb ella al cenacle, però la seva presència és diferent i única entre totes. Entre ella i l'Esperit Sant hi ha un vincle únic i eternament indestructible, que és la persona mateixa de Crist, que «concebut per obra de l'Esperit Sant, nasqué de Maria Verge», com ho recitem en el Credo. L'evangelista Lluc subratlla intencionadament la correspondència entre la vinguda de l'Esperit Sant damunt Maria a l'Anunciació i la seva vinguda damunt els deixebles per Pentecosta, emprant algunes expressions idèntiques en ambdós casos.

Sant Francesc d'Assís, en una de les seves pregàries, saluda la Mare de Déu com «filla i serventa de l'altíssim Rei i Pare celestial, mare del nostre santíssim Senyor Jesucrist, esposa de l'Esperit Sant».³ Filla del Pare, Mare del Fill, Esposa de l'Esperit Sant! No es podia il·lustrar amb paraules més senzilles la relació única de Maria amb la Trinitat.

Com totes les imatges, tampoc aquesta d'«esposa de l'Esperit Sant» no ha d'absolutitzar-se, sinó agafar-la per la part de veritat que conté, i és una veritat molt bonica. Ella és l'esposa, però és, abans que això, la deixebla de l'Esperit Sant. Esposa i deixebla. Aprenem d'ella a ser dòcils a les inspiracions de l'Esperit, sobretot quan ens suggereix que «ens aixequem amb promptitud» i anem a ajudar algú que ens necessita, com ho va fer ella immediatament després que l'àngel es retirés (cf. Lc 1,39). Gràcies.

³ *Fonti Francescane*, Assís 1986, n. 281.